

Motion till riksdagen 2012/13:T418

av Mikael Oscarsson (KD)

Överför sjö- och flygräddning till Kustbevakningen

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att överlåta huvudmannskapet för sjö- och flygräddningen inklusive ansvaret för räddningshelikoptrar från Sjöfartsverket till Kustbevakningen.

Motivering

Regeringens inriktning är enligt budgetpropositionen för 2013 (utgiftsområde 22 Kommunikationer) att Sjöfartsverket ska förvärva nya flyg- och sjöräddningshelikoptrar då leasingavtalen löper ut för de helikoptrar som används i verksamheten i dag. Totalt ska sju helikoptrar förvärfas. Finansiering av helikoptrarna planeras ske med Sjöfartsverkets egna medel, men även med hjälp av lån. Med anledning av detta föreslår regeringen att Sjöfartsverkets låneram höjs till 835 miljoner kronor.

Det är dock så att Sjöfartsverket i dagsläget saknar erfarenhet av att driva flyg- och helikopterverksamhet i egen regi. Försvarmakten däremot har i nära förestående 59 helikoptrar operativa.

I utredningen Maritim samverkan (SOU 2012:48) föreslås att ansvaret för sjö- och flygräddning överförs till Kustbevakningen, samt att Försvarmakten ges ansvar för att tillhandahålla räddningshelikoptrar efter hand i samband med att Helikopter 14 (NH90) levereras till Försvarmakten. Sjöfartsverkets nuvarande räddningshelikoptrar kan på så sätt ersättas med Försvarmaktens Helikopter 14 och utgöra ett alternativ till att staten investerar i helikopterplattformar åt Sjöfartsverket – som alltså saknar erfarenhet av att driva flyg- och helikopterverksamhet i egen regi.

Helikoptersystem är dyra att både köpa och driva, varför det finns anledning för staten att långsiktigt begränsa antalet olika helikoptersystem. Vidare

Fel! Okänt namn på

är flyg- och sjöräddningsverksamheten ett viktigt samhällsintresse, och de negativa erfarenheterna från att upphandla privat helikopterkapacitet för denna verksamhet ger stöd för uppfattningen att staten bör äga och driva denna specifika resurs. Sammantaget skulle föreslagna förändringar ge långsiktiga synergier och effektivitetsvinster.

Sjöfartsverket är i första hand ett affärsdrivande verk och vid en överföring av sjö- och flygräddningsansvaret till Kustbevakningen blir Sjöfartsverket ett mer renodlat affärsdrivande verk. Vidare skulle en sådan överföring av ansvar leda till att flera olika former av statlig räddningstjänst samlas hos myndigheter under Försvarsdepartementet och statsbudgetens utgiftsområde 6. Detta underlättar strategisk överblick och inriktning. Inom Försvarsdepartementets ansvar finns förutom Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) både Kustbevakningen och Försvarsmakten som har uppgifter som gränsar till varandra i den sjögående verksamheten.

Om Kustbevakningen får det övergripande ansvaret för sjö- och flygräddningen kan samverkan och samordning av resurser med Försvarsmakten öka ytterligare, inklusive merutnyttjande av militära resurser som till exempel helikoptrar. Myndigheterna har redan i dag samarbeten inom det maritima området, vilket utgör en god grund för utveckling av operativa metoder och långsiktig effektivitet. Samarbetet mellan dessa båda myndigheter kan därmed stärkas även på andra områden än inom räddningstjänst, dels som en följd av förändrat ansvar, dels genom att de helikoptrar som Försvarsmakten på sikt disponerar kan nyttjas mer effektivt.

Med anledning av det ovan anförda bör riksdagen ge regeringen tillkänna som sin mening att huvudmannaskapet för sjö- och flygräddning – inklusive förändringar i organisation och ansvar för räddningshelikoptrar – ska överlätas från Sjöfartsverket till Kustbevakningen.

Stockholm den 4 oktober 2012

Mikael Oscarsson (KD)